

EMLÉKEZTETŐ

A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ

nyolcadik lakhatási-foglalkoztatási regionális szakmai műhelyéről

- Helyszín:** Tégy az emberért! Információs és Továbbképzési Központ (1088 Budapest, Szentkirályi u. 22-24.)
- Időpont:** 2009. május 13.
- Téma:** A támogatott foglalkoztatás (foglalkoztathatóság) pályázati feltételeinek részletes vitája III.
A munkaerő-piaci képzések követelményei, a tanfolyamok lebonyolításával kapcsolatos elvárások és a speciális rétegekkel kapcsolatos képzési tapasztalatok
- Előadó:** Bozsóki Mihály (Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ, képzési szakreferens)
- Moderátor:** Breitner Péter (Összefogás Közalapítvány, regionális koordinátor)
- Résztevők:** jelenléti ív szerint

A műhely összefoglalóját néhány napon belül a www.foglakprojekt.hu, illetve a www.diszpercserportal.hu honlapon is meg lehet találni.

A témához kapcsolódó megbeszélés (vita, javaslatok, észrevételek) tartalmi összefoglalása:

Breitner Péter (továbbiakban: B.P.) a **bevezetőben** elmondta, hogy a műhely témája az előző alkalmak folytatásaként a **foglalkoztatás (foglalkoztathatóság)** lesz, aminek a képzések is részét képezik. Ugyanis a műhelybeszélgetések általános tapasztalata az volt, hogy a konkrét foglalkoztatásban, illetve a foglalkoztatásról, mint témakörrel keveset tud a szakma segíteni. A májusi előadó Bozsóki Mihály (továbbiakban: B.M.), a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ képzési szakreferense.

Külön kérésként hangzott el B.P-től, hogy a műhelyeket látogatók beszéljenek saját teamjeiken arról, hogy **milyen buktatókat** látnak a pályázatban. Fontos lenne ezeket közösen összegyűjteni, hogy tudjuk közvetíteni a pályázat kiírói felé. Az ötleteket **e-mailben** várjuk (kmregio@foglakprojekt.hu).

Horváth Takács Bernadett, a program szakmai vezetője beszámolt a pályázat jelenlegi állásáról: tudomásunk szerint május végén, június elején lesz konkrét hírünk a pályázat kiírásáról, a következő műhely időpontját ehhez igazítjuk. A kiírás a pályázatkírási tervezetet nyilvánossá

tesszük a szakma felé, függ a szakma véleményétől is, hogy lesz-e belőle tényleges kiírás.

A FogLak projekt munkatársaiként a műhelybeszélgetések során **számítunk a résztvevők véleményére**, hiszen a cél kezdetektől az, hogy a pályázati kiírásban a szakma véleménye is minél jobban meg tudjon jelenni.

Bozsóki Mihály a Munkaügyi Központ (továbbiakban: Munk. Közp.) tapasztalatairól, valamint a munkaerő-piaci képzésekről beszélt. A munkaerő-piaci képzésekre vonatkozó feltételeket a következő **törvények, rendeletek** határozzák meg:

- 1991 évi IV. törvény (foglalkoztatás elősegítéséről)
- 6/1996.(VII.16.) MüM rendelet (támogatásokról)
- 2001. évi CI. felnőttképzési törvény
- 48/2001.OM rend. felnőttképzési intézmények nyilvántartásba vétele
- 1993. évi LXXVI. törv. (szakképzésről)
- 27/2001. (VII.27.) OM rendelet (OKJ)
- 1/2006. OM rendelet (OKJ)

2008. 12. 31-től már csak „újfajta OKJ”-s képzéseket lehet indítani, azonban az ezelőtt elindult képzések kimenete még a 2009-es, 2010-es évet is érinti. Tehát pillanatnyilag két jogszabály van életben.

2

Az 1991 évi IV. törvény 14.§-a meghatározza, hogy kik azok a személyek, akik a **munkaerő-piaci képzésre jogosultak** .:

- Aki álláskereső
- Tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnt
- Gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, ápolási díjban részesül
- Munkaviszonya egy éven belül megszűnik
- Közhasznú munkavégzésben vesz részt
- Munkaviszonyban áll
- Rokkantsági nyugdíjas

A képzések támogatása nem jár automatikusan, hanem **adható**. Az ügyfelek beadott kérelme alapján a kirendeltségek döntenek el, hogy melyik ügyfelet támogatják. Akik munkaviszonyban állnak, a munkáltatón keresztül kérhetik a támogatásukat. Ilyen esetekben lehet kérni keresetkiegészítést is, azonban például bérletet nem, mert a munkaviszonnyal rendelkezők rendelkeznek útiköltség-térítéssel, vagy bérlettel.

A képzésben résztvevők támogatását a 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet határozza meg.:

- Álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatások
- Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- Rész munkaidős foglalkoztatás támogatása
- Közhasznú munkavégzés támogatása
- Álláskereső munkaerő-kölcsönzésének támogatása
- Munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés
- Foglalkoztatáshoz kapcsolódó járulékok átvállalása
- Megváltozott munkaképességűek támogatása
- Befogadó munkahely támogatása
- Rehabilitációs célú foglalkoztatás támogatása
- Csoportos létszámleépítés következményeinek enyhítését célzó támogatás
- Intenzív álláskereső támogatása
- Munkaerő-piaci programok támogatása

A fentiekből látható, hogy a végzett hajléktalan emberek elhelyezésében hogyan tud a hajléktalan-ellátó szervezet segíteni. Érdemes különböző cégeket megkeresni. Segítség lehet akkor is, ha a képzésben résztvevő vállalkozó szeretne lenni. Ha egy cég jelenleg 10 főt alkalmaz, és szeretné 11 főre bővíteni, akkor kérhetnek támogatást, erre különböző alapokat hoztak létre. Az ügyfél is hozhat olyan céget, aki őt alkalmazza. A cégnek azonban teljesen tisztának kell lennie, tehát nem volt munkaügyi felügyeleti bírság alatt, ne legyen adótartozása, a cégbíróságnál is minden rendben legyen. Pillanatnyilag nehéz lesz ilyet találni.

- *Kérdés:* Ha a Munk. Közp. által indított képzés az ügyfélnek nem tetszik, kaphat-e egy olyanra támogatást, amin szívesen részt venne?

Válasz, B.M.: Ezek az ún. **egyedi képzések**. A Munk. Közp. képzéseit két csoportra lehet osztani: az **ajánlott** (amit pályázattal hirdetünk meg szakirányokra) és az egyedi **képzések**. Utóbbira nyugodtan beadhat az ügyfél kérelmet, egy feltétele van: hogy a képző intézmény felnőttképzési akkreditációval rendelkező intézmény legyen. Nem program akkreditációt kérnek, hanem intézményi akkreditációt. Ezt sok intézmény összekeveri azzal, hogy őt a Munk. Közp.-ban már nyilvántartásba vette.

- *Kérdés:* A **munkaviszonyban állóknak** milyen képzéseik lehetnek?

Válasz, B.M.: Kétféle képzési lehetőségük van: a **Munk. Közp-on keresztül** a munkáltató adja be a kérelmét, ezek lehetnek OKJ-s és nem OKJ-s képzések (betanítóképzés, kiegészítő szakmai képzés, ismeretfelújító képzés, OKJ-s képzés). A másik csoport a **szakképzési alap** terhére történő képzés. Minden munkáltató a a bérének az 1,6 %-át

a szakképzési alaphoz fizeti be, ezt a saját munkaerőképzésére fordíthatja.

A munkaviszonyban állók és a munkanélküliek számára is ugyanazok a képzések vannak. Ami nehezebben megy, az ún. **hatósági képzések**, pl. a posta is csinál olyan képzést, amit nem akar kiadni a kezéből.

- *Kérdés, B.P.:* Azok is részesülhetnek képzésben, akiknek van munkájuk, de esetleg hamarosan elveszítik. Van arról is szó a feltételrendszerben, hogy munkában tartási támogatást is tudunk majd adni, amennyiben ott megemelkedik az illető munkaerő-piaci potenciálja. A kérdés: ilyenkor **továbbfoglalkoztatást** szoktak megkövetelni a munkáltatótól. Így van-e? Illetve ezt be lehet-e tartatni a munkáltatókkal?

Válasz, B.M.: Igen. Amennyiben a munkáltató mondja fel az ügyfél munkaviszonyát, akkor mi a munkáltatótól kérjük vissza a támogatás összegét. Ha az ügyfél lép ki, az sem a mi költségünk, a munkáltató a munkavállalótól kérheti el. Illetve behajthatják utólag, polgári peres eljárással... Három oldalú szerződést kötünk (munkáltató-munkavállaló-képző) között.

Támogatás nyújtható:

- szakképzéshez (OKJ; munkakör betöltéséhez)
- alapismereteket nyújtó oktatás
- pályaaorientáció és álláskeresési ismeretek
- szakképesítéssel rendelkezők nyelvi képzése
- közúti járművek vezetésére (C,D,E)

A gépjárművezetői képzés esetében jogszabály írja elő, hogy a „B” kategóriás és az úrvezetői jogosítvány nem támogatható. Csak a „C”, „D”, „E” kategória és a hozzá tartozó szaktanfolyamok, pl. a belföldi és a nemzetközi áru fuvarozói, az autóbusszvezetői, a trolivezetői, a traktorvezetői. Pest megyében pl. mostanában keresik a traktorosokat. A fővárosban ilyen képzés ritkán szokott indulni.

Támogatás NEM nyújtható:

- Egyetemi, főiskolai felkészítő
- Iskolarendszerű képzés normatív állami hozzájárulás van megállapítva
 - szakiskola
 - főiskola
 - egyetem

Egyetemi felkészítőnél egyetlen kivétel a romák képzése. Azonban a romák körében nehéz csoportot indítani, mert sokan alulképzettek.

Inkább a 7.-8. általános iskola befejezésére, vagy szakma elsajátításába tudjuk őket bevonni.

Sok helyen előfordul, hogy az olyan iskolarendszerű képzésekre, amelyekre normatív állami támogatás jár, annak ellenére, hogy a képzés államilag támogatott, az iskola mégis pénzt kér. Pl. félévente 70 000 Ft-ot hozzájárulásként, azzal az indokkal, hogy speciális nyelvi laborjuk van, vagy hogy pluszban számítástechnikai oktatást adnak. Ezt mi nem támogathatjuk.

- *Kérdés, B.P.:* Honnan lehet felismerni, hogy iskolarendszerű a képzés?

Válasz, B.M.: Nappali tagozatos, nem tanfolyam jellegű. Ha nem tudjuk megállapítani, meg kell kérdezni az iskolát.

- *Kérdés:* Ha van egy szervezet, aki azt mondja, hogy szeretnék 10 hajléktalan embernek **alapismereteket nyújtó képzést**, akkor van-e arra lehetőség, hogy a szervezet felkeresse a Munk. Közp-ot?

Válasz, B.M.: Alapismereteket nyújtó képzésként idén két osztály indult el, Örkényben és Vácott, tavaly Gödöllőn és Budapesten. 20-25 fős csoportokban évi 50-100 fő közötti létszámban képezünk. A „Lépj egyet előre II.” keretén belül is indultak ilyen csoportok. Az alapismereteket nyújtó oktatás a 7., 8. osztály elvégzését, illetve a 9., 10. osztály elvégzését jelenti. A '98-99-es tanév óta vannak olyan OKJ-s szakmák, amelyekhez 10 osztály kell.

- *Kérdés:* Az **elhelyezkedésben** nagy problémát jelent **a gyakorlat hiánya**. Az EQUAL pályázatban nagy pozitívum volt, hogy pályázhatók voltak összegek gyakorlatszerzésre. Nem láttam azonban olyan Haller u. 6-os (Munk. Közp.) ügyfelet, akit bevontak volna gyakorlatszerző foglalkoztatásba.

Válasz, B.M.: A gyakorlatszerző foglalkoztatásra az Ifjúságiak Munkaügyi Központjában jelentkezhetnek olyan fiatalok, akik még nem dolgoztak, most jöttek ki az iskolapadból. Az ő részükre van a munkatapasztalatszerzési program. Ide jöhetnek hajléktalan fiatalok is. Csak ott is céget kell találnia, aki felveszi az illetőt, és mi fizetjük a fél vagy egy éves időszakot.

Az idősebbek bértámogatást kaphatnak. Az igazán ideális az lenne, ha komplex támogatást tudnánk nyújtani (előzetes felmérés, képzés, és utána az elhelyezéshez támogatás egyénekenként változóan: bértámogatás, Start-kártya, stb.). Start-kártya az APEH-nél igényelhető, az 50 év felettiéknél is működik. Nagyon sok céggel az a probléma, hogy nincsenek információik.

Hozzászólás: A munkáltatóknál az is probléma, hogy pl. a TÁMOP-nál alig találtak munkáltatót, a sok adminisztráció miatt. Félnék az ellenőrzésektől is a munkáltatók.

- *Kérdés, B.P.:* Milyen a **képzettek elhelyezkedési sikere**? Van **számadat** erről?

Válasz, B.M.: A rendszerből kikerülők 40-50 %-ban helyezkednek el. Azt nem tudjuk mérni, hogy abban a szakmában helyezkedett-e el, amit végzett, vagy ez a szakma segítette-e hozzá ahhoz, hogy a régi szakmájába visszatérjen.

- *Kérdés:* Nehezebb-e az **alulképzett emberek** (amiből a hajléktalan populáció nagyobb része áll) **elhelyezkedése**? Van-e erről tapasztalata?

Válasz, B.M.: Az elhelyezkedés nehézsége jelenleg nem csak erre a rétegre vonatkozik, hanem sajnos a többire is. A munkanélküliek létszáma folyamatosan nő. Előfordul, hogy egy cég januárban bejelenti, hogy neki szüksége van 5 targoncavezetőre, márciusban pedig ugyanez a cég csődöt jelent. Én úgy gondolom, hogy az ügyfélnek inkább legyen két három szakmája, legyen mobil. Idén az építőipar ült le, holott előtte évekig óriási volt a kereslet (kőművesekre, ács- állványozókra, stb.). Elkezdtek képezni őket, most végeztek. Nem kellene senkinek.

6

- *Kérdés:* Az emberek ilyenkor igénybe vehetnek **új képzést**?

Válasz, B.M.: A rendelet szerint az ügyfél a képzésben töltött idő kétszeresének eltelte után adhat be új kérelmet. Abban a pillanatban, hogy **piacképtelen** a képzése, **jogosult** újabb képzésre, illetve vannak az ún. **ráépülő képzések**. A nyelvi képzéseknél például, ha valaki az alapfokú tanfolyamot elvégzi, akkor ráépülő képzésnek számít a középfokú nyelvvizsgára felkészítő tanfolyam. De alapfokútól a felsőfokúig végig nem támogat a Munk. Közp. Egyre több a külföldön munkát vállalók száma, de most már pl. a targoncavezetői képzés önmagában nem elég, szükség van számítástechnikai tudásra, sokszor nyelvtudásra is, különösen, ha valaki külföldre készül.

Nyelvi képzésben akkor tud valaki részt venni, ha van valamilyen szakmai végzettsége. Ha érettségije van, vagy főiskolai, egyetemi diplomához kell a képzés, azt a Munk. Közp. nem tudja támogatni.

- *Kérdés:* A szakácsképzésre pl. ráépülő képzés lehet a nyelvi képzés?

Válasz, B.M.: Nem, az új OKJ-s szakácsképzésben – igaz, minimális óraszámában – benne van a nyelvi és a számítástechnikai képzés. De nem ráépülő képzésként – mivel szakmai végzettsége van – kérheti a támogatást, főleg, ha megindokolja, hogy külföldön szeretne munkát vállalni.

A 6/1996-os MÜM rendelet alapján a képzési támogatás abban az esetben adható, ha a képzést a Munk. Közp. ajánlotta fel, vagy az abban történő részvétellel a képzés megkezdése előtt egyetértett. Tehát megkezdett képzés nem támogatható.

A **képző intézmények kiválasztása** a következőképp történik: a Munk. Közp.-hoz nyújtják be a képzési ajánlatokat, kiválasztjuk azokat, amelyek a képzési feltételeknek megfelelnek. Ezután megállapodást kötünk az intézménnyel a kiválasztott szakirányra, majd kikerülnek a képzési ajánlatok a kirendeltségekbe. Egy adott régióban ugyanaz a „menü” található: ha tehát egy képzés egy helyszínnel felkerül a listára, akkor mindenütt látható. A képzésekhez utazáshoz helyközi közlekedésre 90 %-os térítés kapható, a helyi közlekedésre 100 %-os. Előbbi naponta elszámolandó. A hajléktalan embereknél érdekes kérdés lehet az elszámolás. A helyi közlekedésnél teljes havi bérletet elszámolunk akkor is, ha törthónapról van szó.

- *Kérdés, B.P.:* A képző intézmények kiválasztásánál a szervezeteknek milyen szempontokat érdemes majd figyelniük?

Válasz, B.M.: Többek között azt, hogy ki van-e téve a képzőintézmény irodájában a falra az intézményi akkreditációs tanúsítványa. (megjegyzés: olyan képzéseket is lehet indítani, amelyek nem akkreditáltak.) Meg kell nézni a nyilvántartásba vételt is, ezek az Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapján (www.szmm.gov.hu) honlapján fent vannak. A honlapon a különböző okok miatt kizárt képzőket is meg lehet tekinteni. A www.aszf.hu-n országosan is meg lehet tekinteni a képzési ajánlatokat. A Munk. Közp. honlapján pedig az aktuális képzések mindig két hónappal az indítás előtt kint vannak.

A képzési jelentkezés folyamata:

- Álláskeresőként regisztrálás
Együttműködési megállapodás
- Képzési kérelem
- OMFI vizsgálat (alkalmassági vizsgálat)
- Képzőintézmény nyilatkozata
- DEB (Döntés Előkészítési Bizottság)
- Hatósági szerződés
- Felnőttképzési szerződés
- Vizsga

A **jelentkezők tanfolyamra való regisztrációjának menete** a következő: az ügyfélnek álláskeresőként kell regisztrálnia magát a kirendeltségen, együttműködést kell kötnie. A képzésre jelentkezés alapfeltétele, hogy az ügyfél részt vegyen egy kétnapos tréningen (2x4 óra), ahol a kötelezettségekről, lehetőségekről tájékoztatjuk. Ezután lehet

írásban jelentkezni a képzésre. (Erre érdemes lesz majd kidolgozniuk egy sablont.) Amennyiben szükség van a képzéshez egészségügyi, vagy szakmai alkalmassági vizsgálatra, akkor a költségeket a Munk. Közp. állja, beutalja az ügyfelet a szükséges kivizsgálásokra. Nekünk külön szerződésünk van orvosokkal, így számunkra kedvezményes az ügyfeleink vizsgálata. Az akár 8-10 ezer Ft-os vizsgálat díja így 2500 Ft. Miután az ügyfél elvégezte a vizsgálatot, az orvosi igazolásokkal vissza kell mennie a Munk. Közp.-ba. A kirendeltségtől kap „Intézményi tájékoztató”, nyomtatványt, amivel a képző intézményhez is el kell mennie. A képző intézmény elkészíti a szakmai alkalmassági vizsgálatot, az előzetes tudásszint-felmérést, kitölti a képzéshez szükséges tesztlapokat. Ha megfelelt, ráírják a küldőlapra, visszaviszi a kirendeltségre. Ha minden rendben van, az ún. DEB-döntésen kiderül, hogy részt vehet-e a tanfolyamon. (Döntés Előkészítési Bizottság, tagjai: ügyintéző – nézi a szakmai alkalmasságot, kirendeltségvezető – ő a döntésben vesz részt, pénzügyi keretgazda – eldönti, hogy van-e rá pénzügyi keret). A DEB pozitív döntése után megkötik a „hatósági szerződést” (mindig a képzés megkezdése előtt). Aki megkapja a tanfolyamon való részvétel lehetőségét, az 100 %-os támogatást kap, nem kell külön fizetnie.

Az ügyfél támogatásnál kérheti a tanfolyamdíjat, az útiköltség díját, valamint a keresetpótló díjat. Ez utóbbi 2009. január 1-től csak akkor jár az ügyfélnek, ha az összes ellátást kimerítették (álláskeresési járadék, segély), akinek egyik sem jár, azonnal kérheti. Ez a díj a mindenkori minimálbér 100 %-a a Közép-magyarországi régióban, azonban ez régióként eltérő is lehet, 100 – 60%-ig. Van olyan régió, ahol a hiányszakmákhoz magasabb a keresetpótló juttatás összege, mint ha valaki nem hiányszakmát választ.

- *Kérdés:* Rokkant nyugdíjasok nem kaphatják?

Válasz, B.M.: Nem. A rendelet párhuzamos ellátást nem engedélyez.

Nagyon fontos, hogy amennyiben a képzés elindul, legkésőbb a képzés első napján képző intézménynek a felnőttképzési szerződést meg kell kötnie. Nincs joga a képző intézménynek az ügyféltől pénzt kérni. A szerződésben a tanfolyam kezdetét/végét, vizsgaidőpontját, vizsgadíját, a tankönyvek finanszírozását közölni kell. Meg kell határozni a forrását is: hogy miből van támogatva a képzés, munkaerő-piaci alapból, uniós alapból, TÁMOP-ból, stb...

- *Hozzászólás:* Nekünk az a tapasztalatunk, hogy gyakran előfordul **csúszás**. Sok olyan várakozó ügyfelünk van, akik lemorzsolódnak a várakozásban. Van ilyen szerződésük, mégsem indult még el a képzés.

Válasz, B.M.: Elméletileg ilyenkor **módosítani kellene a szerződést**. Az időhúzás, ügyfelek várakoztatása azért van, mert a „vállalkozói képzők”, akik nem a mi rendszerünkben vannak, meghirdetik a képzést, a jelentkező ügyfelekkel megkötik a szerződést, de mivel ezek a képzések költségesek, ezért igyekeznek feltölteni a létszámot, és ez gyakran időt igényel. Mostanában és a közeljövőben is több képzési projekt indul („4+1”-es program, TÁMOP-ok, NSZFI által kiírt normatív képzések, Lépj egyet előre I.-II., hamarosan indul a III.). A képzések utcáról való feltöltése mostanában nehéz. Nincs fizetőképes kereslet. Sok ügyfél rájött arra, hogy az államilag támogatott képzéseken jobban megéri részt venni. M. K-os képzésbe sok vállalkozó képző nem tud bekerülni, mert szigorúak a feltételek, a képzőktől rengeteg iratot kérnek be (APEH, VPOP, nullás igazolás, stb.), amelyik intézmény ezeket nem teljesíti, kiesik a rendszerünkből. Mi tulajdonképpen 30-40 képzővel dolgozunk az egész régióban.

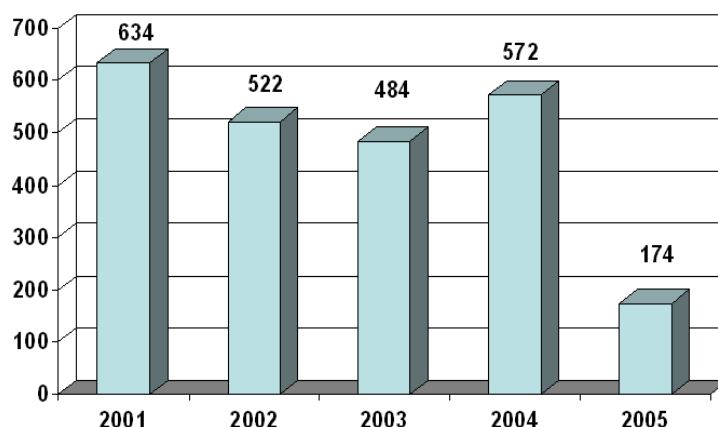
- *Kérdés, B.P.:* Mi történik, ha a képző intézmény **megszegi a felnőttképzési szerződést**, késik pl. a tanfolyam indításával? Várható valamilyen szankció?

Válasz, B.M.: Az ügyfél lemondhatja a tanfolyamot, vagy módosíthat. A **képző intézményt** emiatt **szankció nem éri**, legitim hivatkozási alap, hogy nem jött össze a létszám, s emiatt nem indította a tanfolyamot. A felnőttképzési szerződéssel próbálják megfogni az ügyfeleket, ott tartani, ameddig tudják.

Hozzászólás, B.P.: Elég szigorú indikátorok várhatók a programban, ha nem indul el egy tanfolyam, az egész program bukhat...

Válasz, B.M.: A Munk. Közp.-nál, ha összejön a létszám, a képzés megindulása előtt egy nappal kötik meg a szerződést.

Benyújtott képzési pályázatok az MPA decFA terhére 2001-2005

A diagramból látható, hogy van a benyújtott pályázatok kapcsán van egy **hirtelen csökkenés 2005-ben**, ez az uniós időszak kezdete. A képzések is közbeszerzési eljárások keretén belül mentek, emiatt sok kisebb képző intézmény nem mert pályázni, sokan nem is feleltek meg. Sok kisebb képző intézmény bezárt. A látható adatok 2005-ösek, de az arányok hasonlóak most is. A tényleges képzők létszáma nagyon lecsökkent. 2005. előtt MPA-ból (munkaerő-piaci alapból) ment a képzés, ekkoriban indultak az uniós képzések is. A „képzési tortát”, ami a Munk. Közp. kezében volt addig, elkezdték szeletelni. (Lépj egyet előre, TÁMOP, stb...)

MPA decFA képzési költségek felhasználása 2001-2005

Képzési év	Benyújtott pályázatok	Érvényes pályázatok száma	Ebből szerződött	Tervezett összes képzés	Megkezdődött	Meghiúsult
2001	634	415	296	443	346	97
2002	522	303	190	288	224	64
2003	484	364	205	354	312	42
2004	572	455	193	351	204	147
2005	174	50	50	* 87	79	8

FMK HEFOP 1.1 program képzési ága: a bevont támogatottak száma és aránya képzési irányokra bontva - 2005. /1

Képzési irány	Fő	%
• Idegennyelvi képzés	147	14,34
• Szakács	62	6,05
• Könnyűgépkészítő	59	5,76
• Szociális gondozó-ápoló	50	4,88
• Pénzügyi és számviteli üi.	48	4,68
• Számítógép-kezelő(-haszn.)	48	4,68
• ABC eladó	46	4,48
• Személy- és vagyonőr	38	3,71
• Gépjármű képzés	35	3,41
• Szellőző-és klímaberend.szer.	30	2,92
• Pincér	29	2,82
• Cukrász	24	2,34
• Ingatlanközvetítő	24	2,34
• Irodavezető	24	2,34
• Kereskedő vállalkozó	24	2,34
• Kéz-és lábápoló,műkörömk.	24	2,34
• Marketing és reklám üi.	24	2,34

11

FMK HEFOP 1.1 program képzési ága: a bevont támogatottak száma és aránya képzési irányokra bontva - 2005. /2

• Multimédiafejlesztő	24	2,34
• Személyügyi+TB üi.	24	2,34
• Épületburkoló	24	2,34
• Logisztikai üi.+nyelv	23	2,24
• Idegenforgalmi üi.+nyelv	21	2,04
• Villanszerelő	20	1,95
• Rendszerinformatikus	18	1,75
• Vizvezeték-és közp.fűtész.	18	1,75
• Idegenvezető	17	1,65
• Mentor (nem OKJ-s)	17	1,65
• Vendéglátó vállalkozó	16	1,56
• Asztalos	15	1,46
• Gépi takarító (nem OKJ-s)	15	1,46
• Kereskedelmi menedzser	13	1,26
• Nehézgépkészítő	13	1,26
• Szárazépítő	11	1,07
• Összesen:	1025	100 %

A második táblázatból látható, hogy 2005-ig milyen volt a szakirányok nagyságrendje. Minden hiányszakma szerepel. Indítottunk **mentorképzést** is: olyan munkanélküli embereket képeztünk, akik felsőfokú, lehetőség szerint pedagógiai végzettségűek voltak. Feladatuk a képzésben résztvevők támogatása volt.

● *Kérdés, B.P.:* Mik az **elvek**, ami alapján valami **hiányszakma** lesz?
Válasz, B.M.: Listákat szoktunk bekérni a Munkaügyi Tanácstól, a budapesti kamaráktól (Kereskedelmi és Iparkamarától, Agrárkamarától, Országos Kamarától), a Felnőttképzési Vállalkozók Szövetségétől, munkaügyi kirendeltségektől (milyen szakmák után érdeklődnek az ügyfelek, kirendeltségeknél bejelentett munkaerőigény alapján). Ezekből állítunk össze egy végső ajánlati listát. A hajléktalan emberek körében népszerű tanfolyamok mostanában a szakácsképzés, a személy- és vagyoni, a könnyű- és nehézgépezői tanfolyamok.

● *Kérdés:* Többen mondták a vidéki szakembereink közül, hogy a **képző intézmények lobbijától is függ**, milyen képzéseket indítanak. Mi a helyzet Budapesten?
Válasz, B.M.: Budapesten más a helyzet. Míg pl. valamelyik városban 3 db képzőintézmény van, addig Budapesten rengeteg (kb. 1500). Bőséges a választék, nincs olyan szakma, aminek a képzését nem tudnánk elindítani, egy szakmára több képző is benyújtja pályázatát.

● *Kérdés:* Hogyan ellenőrzik a **megfelelő szintű oktatást**? Nekem elég sok a negatív tapasztalatom a képző intézmények kapcsán.
Válasz, B.M.: Az első vízvonal a pályázat beadásánál van: szigorú pénzügyi feltételeknek kell megfelelniük (ne legyen tartozás, különféle igazolások, stb.). Az intézmények akkreditációját egy, az NSZFI által delegált bizottság végzi (évente egyszer van ellenőrzés). A Felnőttképzési Vállalkozások Szövetségének is van ellenőrző csoportja, két-három évente ellenőriznek. Nálunk ötven vagyunk egy régióra, így nincs idő az ellenőrzésre, csak félévente szűrőpróbaszerűen. Azonban nekünk is van egy Ellenőrzési Osztályunk, akik, ha beérkezik pl. egy hallgatói panasz, kimennek, ellenőriznek és gyakran büntetnek is. Elég keményen. Szívesen várják a panaszbejelentéseket is.

Pl. rengeteg képző intézmény hirdeti jelenleg is a nehéz- és könnyűgépezői képzést, holott nagyjából egy éve nem lehet ilyet indítani Magyarországon, mert nem lehet kiadni az OKJ vizsgát, mivel nincs még eldöntve, hogy OKJ-s képzés lesz-e, vagy hatósági képzés, mert a minisztériumok nem tudtak megegyezni (a Közlekedési és a Szociális és Munkaügyi Minisztérium). Mégis rengetegen hirdetik, a képzés díját elkérik, és nem adnak ki az elvégzéséről semmilyen igazolást.

A hátrányos helyzetű csoportok közül nekünk **romákkal** vannak oktatással kapcsolatos tapasztalataink. Azt gondolom, az a hasznos, ha nem elkülönülten, szétválasztva oktatjuk őket, hanem **vegyes csoportokat** hozunk létre.

Az **étkezési hozzájárulás** kapcsán volt számos tapasztalatunk. Több dologgal próbálkoztunk: először pénzt adtunk az ügyfeleknek, de az nem vált be. Utána étkezési jegyet adtunk, először a képzési nap végén, de akkor csak az oktatás végére érkeztek meg a tanulók. Utána napközben, apránként, egy részét az elején, egy részét a végén, de akkor napközben tűntek el. Később úgy oldottuk meg, hogy nem jegyet adtunk, hanem az ételt szállítottuk oda (reggeli, ebéd, uzsonna). Így tudtuk lekötni őket. A csoportokban pedig megpróbáltuk megkeresni a hangadókat, és őket magunk mellé állítani, bevonni.

Nehéz volt továbbá olyan intézményeket, oktatókat találni, akik tudnak képezni hátrányos helyzetű embereket. Vannak jó képző intézmények, pl. a Csúcs '94 Kft., akiknek rehabilitációs foglalkoztatójuk is van, és szálláslehetőséget is adnak. Szerintem hasznos, hogy a tanulók egy helyen vannak, mert így a tanulásban is tudnak egymásnak segíteni. Az eredményeink jók, 70 %-ban sikeresen befejeződtek a csoportok.

Hozzászólás, B.P.: Valószínűleg a „vegyes” csoportok hasznosabbak lehetnek, hiszen nemcsak húzóerő, hanem azért is jó, mert nem stigmatizálják az embereket. Kapcsolatok jönnek létre nem hajléktalan és hajléktalan emberek között, aminek számos pozitív hatása lehet, javulhat az önértékelés, kapcsolati tőke keletkezik.

13

Hozzászólás: Az EQUAL-ban az volt hasznos, hogy volt pénz az **előkészítésre**, változóan 7-10 napos előkészítő csoportok indultak, ezalatt az idő alatt megismertük egymást, és volt, akit utána nem is engedtünk képzésbe.

- *Kérdés, B.P.:* A **kompetenciovizsga** fogalma mit takar?

Válasz, B.M.: Az „újfajta OKJ” egyik fogalomrészé ez. Felméri az illető tudását, ismereteit. A kompetencia felmérés alapján döntenek el, hogy pl. van-e plusz óraszámra szüksége ahhoz, hogy egy képzésbe bevonják. Ha pl. egy képzéshez 8 általános kell, de valakinek 6-7 van, akkor felméri a tudását, és ha szükséges, plusz oktatás után bevonják a képzésbe (átadják neki azt a tudást, amire szükség van az adott képzéshez). A képzőnek ki kell dolgoznia erre egy képzési tervet, programot. Az illetőnek továbbra sem lesz meg a 8 általánosa, de szakmát tud szerezni. A vizsga a képzőnek plusz költséget jelent, de neki így is megéri, hiszen feltöltheti így a csoportját. Ha több ilyen ügyfél van, akkor célszerű már a képzési program költségébe mindezt bevenni.

Arra kell még a képzéseknél figyelni, hogy van egy **költségnorma**. A hátrányos helyzetűek képzése megemelt költségnormával megy. A legtöbb képző emiatt az óradíjat emeli (ezt vegyes csoportnál nem tudják megtenni), ami nem megoldás, szerintem inkább az oktatási óraszámot kellene emelni. A képző inkább pluszt adjon, költse másra azt a pénzt.

Hozzászólás, B.P.: Már ha kerülhetünk velük ilyen alkupozícióba...

Hozzászólás, B.M.: Biztos, hogy lesz **alkupozíció**, mert a képzőnek érdeke, hogy csoportot kapjon. Az akkreditált felnőttképzési intézményeknek kötelező egy felnőttképzési szolgálattal rendelkezniük. Ez az előzetes tudásszint felmérés, amit meg kell csinálni minden ügyfélnél, ennek a költségét elkérhetik az ügyféltől, de el is engedhetik. Mi számon is kérjük ezt a képzést mindenkitől.

Kérdés: Ez mindig kötelező? Nálunk voltak olyan dajkaképzésben részt vettek, akiknél nem volt. Itt van pl. a szociális gondozó és dajka képzés. Sokan elvégezték, de nem helyezkedtek vele el. Szintfelmérés sem volt, erről a 2x4 órás tréningről sem hallottunk...

Válasz, B.M.: Ha Munk. Közp.-os képzés, akkor biztos van. Január óta 4600 főt helyeztünk el ilyen tréningben. A szoc. gondozó és dajka tanfolyammal egy problémám van, az „újfajta OKJ”-ban kitörölték az egészségügyi és az alkalmassági vizsgálatot. Előfordult szakács képzésnél is, hogy hepatitis B-je volt az illetőnek, az orvos mégis kiadta neki az igazolást, mert azt mondta, hogy nem fertőző, csak ha az illető elvágja a kezét. Ami azért egy szakácsnál előfordulhat...

A személy- és vagyonőri tanfolyamoknál mi pl. nem erkölcsit kérünk (az elhelyezkedéshez ez kell), hanem feddhetetlenségi igazolást, ami komolyabb, és amin a korábbi büntetések is szerepelnek. Ha valaki egyszer büntetve volt, nálunk nem lehet beiskolázni. Előfordultak visszaélések. Egy-egy rendőrségi jelentésnél, ahol érintett volt az általunk képzett ember, a rendőrség joggal kérdezte, hogy ki is volt a képző intézmény...

Sokszor **nem tudunk elég munkaerőt kiállítani** cégeknek. Nem tudunk annyi embert képezni, amennyit igényelnének. Mire azonban kiképezzük az embereket, lekésünk róla. Pl. a Waberer's cégnél most épp elküldtek 400 embert, de előtte sok munkaerőt kerestek, a BKV-nál most is keresnek „D” kategóriás jogosítvánnyal embereket. De nincs jelentkező. Mert „C”, „E”-vel kell rá rendelkezni és utána 2-3 éves munkaviszony kell, hogy „D”-re be tudjon jelentkezni valaki. Mások a bemeneti szintek.

- *Kérdés:* **Vagyonőri tanfolyam** kapcsán a **kamarai tagság** beépíthető a költségekbe?

Válasz, B.M.: Ha be tudják építeni a költségnormába, mint szolgáltatási részt, vagy egyéb költségként, akkor igen. A hepatitis C oltást mi pl. beépítettük a szoc. gondozó és dajka képzésbe, hogy a képző köteles az oltást megcsináltatni és kifizetni. Bolti eladóknál az egészségügyi

kiskönyvet szintén. Ez a képzővel való egyeztetéstől függ. Rengeteg olyan apró költség van, ami igazából nem a képzéshez, hanem a munkába álláshoz kell, a képzők mégis megfinanszírozzák.

- *Kérdés, B.P.:* Akik **kimaradnak a képzésekből**, miért maradnak ki? Van-e erről felmérés vagy személyes tapasztalat?

Válasz, B.M.: Van, aki fél a vizsgától (előtte egy-két hónappal ideiglenesen elhelyezkedik, hogy ne kelljen vizsgáznia). Van, aki menet közben elhelyezkedik.

A Közép-magyarországi régióban a tanfolyamdíjat szoktuk visszakérni, máshol még a keresetpótló juttatást is. Egy kőműves-tanfolyam 400 ezer Ft, ha a képzési támogatást is hozzáadjuk, 1.8 millió Ft-ot kell az ügyfélnek visszatérítenie. A hajléktalan emberek kérhetik a főigazgatótól, hogy engedje el a tartozást nekik, legtöbbször el is szokta engedni. Ha nem adja be a kérelmet, bírósági útra terelődik az ügy.

- *Kérdés, B.P.:* Ha valakinek **nem sikerül a vizsgája**, mi történik?

Válasz, B.M.: Az első vizsgát mindig a Munk. Közp. fizeti, a másodikat már az ügyfél. Akik elkezdtek és végigcsinálták, azoknak általában a 80-90 %-uk levizsgázik. Ezt is érdemes a képzővel egyeztetni, vagy bele kell kalkulálni a tanfolyam költségébe egy esetleges pótvizsgát.

- *Kérdés:* Mi történik, ha van az ügyfélnek **tartozása**?

Válasz, B.M.: Először is be kell jelentenie nálunk. A keresetpótló juttatásból pedig levonják, a különbözetet kapja csak.

- *Kérdés:* Van olyan program, ami a **munkáltatót támogatja**, hogy munkában tartsa a munkavállalót a továbbiakban is?

Válasz, B.M.: Vannak ilyenek. Most is meghirdettek, kb. 500 pályázat érkezett be a Közép-magyarországi régióban. Most a legújabb lesz a 4+1-es (4 nap munka, 1 nap képzés).

A diagramok Bozsóki Mihály prezentációjából származnak.

Készítette: Rónyai Zsófia